

KINH ĐẠI BÁT-NHÃ BA-LA-MẬT-ĐA

QUYỂN 89

Phẩm 26: HỌC BÁT-NHÃ (5)

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng thấy tỷ giới hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc cùng các thọ do tỷ xúc làm duyên sinh ra hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy tỷ giới hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy hương giới cho đến các thọ do tỷ xúc làm duyên sinh ra hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy tỷ giới hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy hương giới cho đến các thọ do tỷ xúc làm duyên sinh ra hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy tỷ giới hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy hương giới cho đến các thọ do tỷ xúc làm duyên sinh ra hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy tỷ giới hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy hương giới cho đến các thọ do tỷ xúc làm duyên sinh ra hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của tỷ giới... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí Nhất thiết trí vì lấy cái vô sở học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng thấy thiệt giới hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc cùng các thọ do thiệt xúc làm duyên sinh ra hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy thiệt giới hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy vị giới cho đến các thọ do thiệt xúc làm duyên sinh ra hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy thiệt giới hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy vị giới cho đến các thọ do thiệt xúc làm duyên sinh ra hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy thiệt giới hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy vị giới cho đến các thọ do thiệt xúc làm duyên sinh ra hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy thiệt giới hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy vị giới cho đến các thọ do thiệt xúc làm duyên sinh ra hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của thiệt giới... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí Nhất thiết trí vì lấy cái vô sở học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng thấy thân giới hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sinh ra hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy thân giới hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy xúc giới cho đến các thọ do thân xúc làm duyên sinh ra hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy thân giới hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy xúc giới cho đến các thọ do thân xúc làm duyên sinh ra hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy thân giới hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy xúc giới cho đến các thọ do thân xúc làm duyên sinh ra hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy thân giới hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy xúc giới cho đến các thọ do thân xúc làm duyên sinh ra hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của thân giới... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí Nhất thiết trí vì lấy cái vô sở học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng thấy ý giới hoặc

sinh, hoặc diệt; chẳng thấy pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sinh ra hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy ý giới hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy pháp giới cho đến các thọ do ý xúc làm duyên sinh ra hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy ý giới hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy pháp giới cho đến các thọ do ý xúc làm duyên sinh ra hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy ý giới hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy pháp giới cho đến các thọ do ý xúc làm duyên sinh ra hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy ý giới hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy pháp giới cho đến các thọ do ý xúc làm duyên sinh ra hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của ý giới... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí Nhất thiết trí vì lấy cái vô sở học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng thấy địa giới hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy thủy, hỏa, phong, không, thức giới hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy địa giới hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy thủy, hỏa, phong, không, thức giới hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy địa giới hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy thủy, hỏa, phong, không, thức giới hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy địa giới hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy thủy, hỏa, phong, không, thức giới hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy địa giới hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy thủy, hỏa, phong, không, thức giới hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của địa giới... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí Nhất thiết trí vì lấy cái vô sở học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng thấy Thánh đế khổ hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy Thánh đế tập, diệt, đạo hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy Thánh đế khổ hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy Thánh đế tập, diệt, đạo hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy Thánh đế khổ hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy Thánh đế tập, diệt, đạo hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy Thánh đế khổ hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy Thánh đế tập, diệt, đạo hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy Thánh đế khổ hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy Thánh đế tập, diệt, đạo hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của Thánh đế khổ... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí Nhất thiết trí vì lấy cái vô sở học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng thấy vô minh hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sinh, lão tử, sầu bi khổ ưu não hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy vô minh hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy hành cho đến lão tử, sầu bi khổ ưu não hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy vô minh hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy hành cho đến lão tử, sầu bi khổ ưu não hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy vô minh hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy hành cho đến lão tử, sầu bi khổ ưu não hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy vô minh hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy hành cho đến lão tử, sầu bi khổ ưu não hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của vô minh... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí Nhất thiết trí vì lấy cái vô sở học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng thấy pháp không bên trong hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy pháp không bên ngoài, pháp không cả trong ngoài, pháp không không, pháp không lớn, pháp không thắng nghĩa, pháp không hữu vi,

pháp không vô vi, pháp không rốt ráo, pháp không không biên giới, pháp không tản mạn, pháp không không đối khác, pháp không bản tánh, pháp không tự tướng, pháp không cộng tướng, pháp không nơi tất cả pháp, pháp không chẳng thể nắm bắt được, pháp không không tánh, pháp không tự tánh, pháp không không tánh tự tánh hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy pháp không bên trong hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy pháp không bên ngoài cho đến pháp không không tánh tự tánh hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy pháp không bên trong hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy pháp không bên ngoài cho đến pháp không không tánh tự tánh hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy pháp không bên trong hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy pháp không bên ngoài cho đến pháp không không tánh tự tánh hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy pháp không bên trong hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy pháp không bên ngoài cho đến pháp không không tánh tự tánh hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của pháp không bên trong... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí Nhất thiết trí vì lấy cái vô sở học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng thấy chân như hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy pháp giới, pháp tánh, tánh không hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sinh, pháp định, pháp trụ, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy chân như hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy pháp giới cho đến cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy chân như hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy pháp giới cho đến cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy chân như hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy pháp giới cho đến cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy chân như hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy pháp giới cho đến cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của chân như... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí Nhất thiết trí vì lấy cái vô sở học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng thấy Bồ thí ba-la-mật-đa hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tấn, Tịch lự, Bát-nhã ba-la-mật-đa hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy Bồ thí ba-la-mật-đa hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tấn, Tịch lự, Bát-nhã ba-la-mật-đa hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy Bồ thí ba-la-mật-đa hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tấn, Tịch lự, Bát-nhã ba-la-mật-đa hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy Bồ thí ba-la-mật-đa hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tấn, Tịch lự, Bát-nhã ba-la-mật-đa hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy Bồ thí ba-la-mật-đa hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tấn, Tịch lự, Bát-nhã ba-la-mật-đa hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của Bồ thí ba-la-mật-đa... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí Nhất thiết trí vì lấy cái vô sở học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng thấy bốn Tịch lự hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy bốn Tịch lự hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy bốn Tịch lự hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy bốn Vô

lượng, bốn Định vô sắc hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy bốn Tĩnh lự hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy bốn Tĩnh lự hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của bốn Tĩnh lự... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí Nhất thiết trí vì lấy cái vô sở học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng thấy tám Giải thoát hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy tám Giải thoát hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy tám Giải thoát hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy tám Giải thoát hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy tám Giải thoát hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của tám Giải thoát... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí Nhất thiết trí vì lấy cái vô sở học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng thấy bốn Niệm trụ hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy bốn Chánh đoạn, bốn Thần túc, năm Căn, năm Lực, bảy chi Đăng giác, tám chi Thánh đạo hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy bốn Niệm trụ hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy bốn Chánh đoạn, bốn Thần túc, năm Căn, năm Lực, bảy chi Đăng giác, tám chi Thánh đạo hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy bốn Niệm trụ hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy bốn Chánh đoạn, bốn Thần túc, năm Căn, năm Lực, bảy chi Đăng giác, tám chi Thánh đạo hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy bốn Niệm trụ hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy bốn Chánh đoạn, bốn Thần túc, năm Căn, năm Lực, bảy chi Đăng giác, tám chi Thánh đạo hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy bốn Niệm trụ hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy bốn Chánh đoạn, bốn Thần túc, năm Căn, năm Lực, bảy chi Đăng giác, tám chi Thánh đạo hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của bốn Niệm trụ... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí Nhất thiết trí vì lấy cái vô sở học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng thấy pháp môn giải thoát Không hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy pháp môn giải thoát Vô tướng, Vô nguyện hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy pháp môn giải thoát Không hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy pháp môn giải thoát Vô tướng, Vô nguyện hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy pháp môn giải thoát Không hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy pháp môn giải thoát Vô tướng, Vô nguyện hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy pháp môn giải thoát Không hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy pháp môn giải thoát Vô tướng, Vô nguyện hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy pháp môn giải thoát Không hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy pháp môn giải thoát Vô tướng, Vô nguyện hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của pháp môn giải thoát Không... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí Nhất thiết trí vì lấy cái vô sở học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng thấy năm loại mắt hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy sáu phép thần thông hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy năm loại mắt hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy sáu phép thần thông hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy năm loại mắt hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy sáu phép thần thông hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy năm loại mắt hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy sáu phép thần thông hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy năm loại mắt hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy sáu phép thần thông hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của năm loại mắt... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí Nhất thiết trí vì lấy cái vô sở học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng thấy mười lực của Phật hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả, mười tám pháp Phật bất cộng hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy mười lực của Phật hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả, mười tám pháp Phật bất cộng hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy mười lực của Phật hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả, mười tám pháp Phật bất cộng hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy mười lực của Phật hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả, mười tám pháp Phật bất cộng hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy mười lực của Phật hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả, mười tám pháp Phật bất cộng hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của mười lực của Phật... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí Nhất thiết trí vì lấy cái vô sở học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng thấy pháp không quên mất hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy tánh luôn luôn xả hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy pháp không quên mất hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy tánh luôn luôn xả hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy pháp không quên mất hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy tánh luôn luôn xả hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy pháp không quên mất hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy tánh luôn luôn xả hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy pháp không quên mất hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy tánh luôn luôn xả hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của pháp không quên mất... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí Nhất thiết trí vì lấy cái vô sở học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng thấy trí Nhất thiết hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy trí Nhất thiết hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy trí Nhất thiết hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy trí Nhất thiết hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy trí Nhất thiết hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của trí Nhất thiết... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn

thành trí Nhất thiết trí vì lấy cái vô sở học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng thấy tất cả pháp môn Đà-la-ni hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy tất cả pháp môn Tam-ma-địa hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy tất cả pháp môn Đà-la-ni hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy tất cả pháp môn Tam-ma-địa hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy tất cả pháp môn Đà-la-ni hoặc nhiếp, hoặc tịnh; chẳng thấy tất cả pháp môn Tam-ma-địa hoặc nhiếp, hoặc tịnh; chẳng thấy tất cả pháp môn Đà-la-ni hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy tất cả pháp môn Tam-ma-địa hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy tất cả pháp môn Đà-la-ni hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy tất cả pháp môn Tam-ma-địa hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của tất cả pháp môn Đà-la-ni... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí Nhất thiết trí vì lấy cái vô sở học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng thấy Dự lưu hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy Dự lưu hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy Dự lưu hoặc nhiếp, hoặc tịnh; chẳng thấy Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán hoặc nhiếp, hoặc tịnh; chẳng thấy Dự lưu hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy Dự lưu hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của Dự lưu... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí Nhất thiết trí vì lấy cái vô sở học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng thấy Dự lưu hương, Dự lưu quả hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy Nhất lai hương, Nhất lai quả, Bất hoàn hương, Bất hoàn quả, A-la-hán hương, A-la-hán quả hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy Dự lưu hương, Dự lưu quả hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy Nhất lai hương, Nhất lai quả, Bất hoàn hương, Bất hoàn quả, A-la-hán hương, A-la-hán quả hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy Dự lưu hương, Dự lưu quả hoặc nhiếp, hoặc tịnh; chẳng thấy Nhất lai hương, Nhất lai quả, Bất hoàn hương, Bất hoàn quả, A-la-hán hương, A-la-hán quả hoặc nhiếp, hoặc tịnh; chẳng thấy Dự lưu hương, Dự lưu quả hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy Nhất lai hương, Nhất lai quả, Bất hoàn hương, Bất hoàn quả, A-la-hán hương, A-la-hán quả hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy Dự lưu hương, Dự lưu quả hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy Nhất lai hương, Nhất lai quả, Bất hoàn hương, Bất hoàn quả, A-la-hán hương, A-la-hán quả hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của Dự lưu hương, Dự lưu quả... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí Nhất thiết trí vì lấy cái vô sở học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng thấy Độc giác hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy Độc giác hương, Độc giác quả hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy Độc giác hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy Độc giác hương, Độc giác quả hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy Độc giác hoặc nhiếp, hoặc tịnh; chẳng thấy Độc giác hương, Độc giác quả hoặc nhiếp, hoặc tịnh; chẳng thấy Độc giác hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy Độc giác hương, Độc giác quả hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy Độc giác hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy Độc giác hương, Độc giác quả hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của Độc giác... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt

được.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí Nhất thiết trí vì lấy cái vô sở học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng thấy Đại Bồ-tát hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy Tam-miệu-tam Phật-đà hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy Đại Bồ-tát hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy Tam-miệu-tam Phật-đà hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy Đại Bồ-tát hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy Tam-miệu-tam Phật-đà hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy Đại Bồ-tát hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy Tam-miệu-tam Phật-đà hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy Đại Bồ-tát hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy Tam-miệu-tam Phật-đà hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của Đại Bồ-tát... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí Nhất thiết trí vì lấy cái vô sở học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng thấy pháp của Đại Bồ-tát hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy quả vị Giác ngộ cao tột hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy pháp của Đại Bồ-tát hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy quả vị Giác ngộ cao tột hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy pháp của Đại Bồ-tát hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy quả vị Giác ngộ cao tột hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy pháp của Đại Bồ-tát hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy quả vị Giác ngộ cao tột hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy pháp của Đại Bồ-tát hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy quả vị Giác ngộ cao tột hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của pháp của Đại Bồ-tát... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí Nhất thiết trí vì lấy cái vô sở học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng thấy Thanh văn thừa hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy Độc giác thừa, Vô thượng thừa hoặc sinh, hoặc diệt; chẳng thấy Thanh văn thừa hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy Độc giác thừa, Vô thượng thừa hoặc thủ, hoặc xả; chẳng thấy Thanh văn thừa hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy Độc giác thừa, Vô thượng thừa hoặc nhiễm, hoặc tịnh; chẳng thấy Thanh văn thừa hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy Độc giác thừa, Vô thượng thừa hoặc tụ, hoặc tán; chẳng thấy Thanh văn thừa hoặc tăng, hoặc giảm; chẳng thấy Độc giác thừa, Vô thượng thừa hoặc tăng, hoặc giảm. Vì sao? Vì tánh của Thanh văn thừa... là không, không sở hữu, chẳng thể nắm bắt được.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy học Bát-nhã ba-la-mật-đa như vậy có khả năng hoàn thành trí Nhất thiết trí vì lấy cái vô sở học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

Như vậy, Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát ấy khi hành Bát-nhã ba-la-mật-đa, đối với tất cả pháp, chẳng thấy hoặc sinh hoặc diệt, hoặc thủ hoặc xả, hoặc nhiễm hoặc tịnh, hoặc tụ hoặc tán, hoặc tăng hoặc giảm mà học Bát-nhã ba-la-mật-đa thì có khả năng hoàn thành trí Nhất thiết trí, vì lấy cái vô sở học và cái không hoàn thành làm phương tiện.

M